

ieder(in)FNV
Uitkeringsgerechtigdenvcp
vakcentrale voor
professionalsSTUDEREN
& WERKEN
OP MAAT

De Tweede Kamer
Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Ter attentie van de formateur,
mevrouw drs. M.I. Hamer
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Onderwerp

Gelijke kansen op de arbeidsmarkt voor mensen met een arbeidsbeperking!

Datum	Referentie	Inlichtingen bij	Bijlagen
27-05-2021	21-0677/JB	Joris Barendrecht, j.barendrecht@iederin.nl	

Geachte mevrouw Hamer,

Als brede coalitie van maatschappelijke organisaties die opkomen voor mensen met een arbeidsbeperking, richten we ons tot u. Met het verzoek om het bestrijden van de achterstand op de arbeidsmarkt van deze groep op te nemen in het regeerakkoord. Dat is heel hard nodig. Want de arbeidsparticipatie van mensen met een arbeidsbeperking blijft al jaren ver achter op die van mensen zonder beperking, ondanks de nodige inzet van beleidsmakers, politici en werkgevers.

Wat gaat er mis?

Mensen die van jongs af aaneen arbeidsbeperking hebben en kunnen werken, komen sinds 2015 niet meer in de Wajong maar in de Participatiewet. Ze krijgen bijstand met het idee dat ze dan, met ondersteuning van de gemeente, snel zullen uitstromen. Dat lukt maar weinigen, want gemeenten blijken niet goed in staat om mensen met een arbeidsbeperking duurzaam aan het werk te helpen (zie evaluatie Participatiewet van het SCP). Financiële prikkels leiden ertoe dat gemeente 'kansrijkere' werkzoekenden voorrang geven bij het beschikbaar stellen van ondersteuning. Daarnaast ontbreekt het vaak aan expertise bij gemeenten en is er te weinig keuzevrijheid voor de werkzoekende. Daar komt nog bij dat de invulling van de ondersteuning per gemeente verschilt. Voorbeelden hiervan zijn de studietoelage en de mogelijkheden tot een maatwerkvoorziening. Al met al is de ondersteuning voor mensen met een arbeidsbeperking nu vaak ondermaats.

Bezoekadres
Churchillaan 11
3527 GV Utrecht

Postadres
Postbus 169
3500 AD Utrecht

T 030-720 00 00
E post@iederin.nl
I www.iederin.nl

KvK 30250451
Bank NL28 ABNA 0973 89 41 21

Verder speelt een rol dat de overheid veel van de mensen met een beperking, niet goed in beeld heeft. Het betreft zowel mensen met een arbeidsbeperking in de Participatiewet waar de gemeente geen mogelijkheden ziet voor een toekomst met werk (bijvoorbeeld omdat zij nu geen arbeidsvermogen hebben, maar mogelijk wel op termijn) of niet investeert, omdat ze niet uitkeringsgerechtigd zijn. Verder gaat het om de zogenaamde 35-minners, die geen recht hebben op een sociale verzekering. Dit 'buiten beeld zijn', zorgt ervoor dat de (negatieve) gevolgen van beleidskeuzes voor deze groepen onzichtbaar blijven. Bovendien is het ontwikkelen van nieuw, effectief beleid niet goed mogelijk.

Het derde punt waarvoor wij uw aandacht vragen is de armoede onder werkende mensen met een arbeidsbeperking. Het gaat om de mensen die noodgedwongen parttime werken door hun urenbeperking en hierdoor vaak hun hele leven geen fatsoenlijk inkomen kunnen verdienen. Kortom, ze werken naar vermogen en verkeren toch in uitzichtloze armoede.

Drie oplossingen om de problemen aan te pakken

Hieronder stellen we drie oplossingen voor om bovengenoemde problemen aan te pakken. Wij vragen u om ze in het nieuwe regeerakkoord op te nemen.

1. Richt een regionaal werknemersservicepunt in dat het recht op informatie en ondersteuning regelt voor (potentiële) werknemers met een arbeidsbeperking

De noodzaak om werkgevers goed en uniform te ondersteunen wordt onderkend en moet vanuit een regionaal Werkgeversservicepunt worden vormgegeven. Het werknemersservicepunt ontbreekt nu, terwijl er wel behoefte aan is. Maak daarom ook een werknemersservicepunt per arbeidsmarktregio. Dit zorgt voor regionale, maar beter nog landelijke, uniformiteit in informatie en ondersteuning. Zo wordt voorkomen dat ondersteuning afhankelijk is van de plek waar je woont. Het servicepunt kan aansluiten bij de bestaande structuur, bijvoorbeeld de werkpleinen van het WERKbedrijf en voortbouwen op de kennis en ervaring die wordt opgedaan in de regionale mobiliteitsteams. Betrek ervaringsdeskundigen bij de inrichting ervan om te toetsen op toegankelijkheid, waarbij naast fysieke toegankelijkheid ook communicatie en bejegening moeten worden meegenomen.

Onafhankelijke ondersteuning, keuzevrijheid en budget

Het servicepunt heeft – anders dan een gemeente - geen financieel belang bij het voortrekken van bepaalde groepen en kan daardoor onafhankelijk opereren. Het punt helpt werknemers en werkzoekenden bij het wegwijs worden in de wirwar aan regelgeving, zonder winst oogmerk. Elke persoon krijgt de ondersteuning die past bij zijn of haar situatie en heeft daar zelf ook keuzevrijheid in en zeggenschap over.

Het servicepunt krijgt de bevoegdheid om ondersteuning toe te kennen, waarmee de werkzoekende grip krijgt op zijn of haar situatie en bij de gemeente/UWV kan aankloppen. Het advies van het servicepunt is dus leidend voor de inzet van het ondersteuningsbudget van de gemeente.

Meer dan werk

Voor het servicepunt en de werkzoekende met een arbeidsbeperking kan adequate ondersteuning op andere levensgebieden ook onderwerp van gesprek zijn. Werkvermogen ontstaat ook doordat een aantal zaken op orde zijn in iemands leven. Bijvoorbeeld dat de zorg op orde is en een opleiding/stage gevolgd kan worden. Het is daarom belangrijk om domein overstijgend te kijken hoe werken mogelijk kan worden. Het servicepunt wordt zo een 'knooppunt' waar de verbinding tussen onderwijs, leven lang ontwikkelen en (op maat ondersteund) werk kan worden gemaakt. Dit sluit aan bij het advies van de Commissie Borstlap. Met het servicepunt krijgen werkgevers én (potentiële) werknemers een plek voor dienstverlening op het gebied van duurzame arbeidsparticipatie.

Wij verzoeken u via de werknemersservicepunten een loopbaan met ontwikkeling voor mensen met een beperking mogelijk te maken. Waarin zij wend- en weerbaar zijn op de toekomstige arbeidsmarkt

2. Monitor de inclusieve arbeidsmarkt

Veel mensen met een arbeidsbeperking zijn zoals gezegd uit beeld geraakt. Hierdoor is niet goed duidelijk hoe het nu staat met het ontwikkelen van een inclusieve arbeidsmarkt en hun bestaanszekerheid. Het is een verplichting om goed te monitoren hoe het staat met de positie van mensen met een beperking op deze en andere levensdomeinen. Een verplichting die de regering zelf heeft aanvaard bij ratificatie van VN-verdrag Handicap. Punten van onderzoek zijn: de financiële positie, arbeidsparticipatie, kwaliteit en niveau van werk (afgezet tegen opleidingsniveau), ontwikkelingskansen en de ervaren kwaliteit van leven en gezondheid vergeleken bij die van mensen zonder beperking.

Wij verzoeken u: Zet een onderzoek op naar de bestaanszekerheid van mensen met een arbeidsbeperking (ook zonder uitkeringslabel) en blijf dit monitoren, zodat beleid en uitvoering goed kunnen worden geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

3. Compenseer mensen met een medische urenbeperking

Mensen met een medische urenbeperking zijn niet in staat om fulltime te werken. Zij werken naar vermogen maar verdienen in de Participatiewet geen volwaardig inkomen, ondanks een vrijlatingsregeling. Dat moet nodig veranderen. Ze moeten gecompenseerd worden voor de uren die zij niet kunnen werken en zo een gewoon functieloon gaan verdienen en minimaal het wettelijk minimumloon per maand. Deze mensen kunnen dan eindelijk net als iedereen sparen en bouwen aan hun toekomst. Hierbij verwijzen we ook naar het rapport *Het betere werk* waarin de WRR stelt dat bij 'goed werk' grip op geld en het leven hoort. Door de financiële onzekerheid, hebben deze mensen die werken ook geen grip op hun leven, zeker niet als zij afhankelijk blijven van het huidige bijstandsregiem. Alle aanvullingen op inkomen worden alleen verstrekt zolang de werknemer niet samenwoont en niet te veel spaargeld heeft. Zo kunnen veel mensen geen eigen leven opbouwen. Ook in de *Brede Maatschappelijke Heroverwegingen* wordt deze conclusie getrokken.

Kortom, wij vragen u te agenderen dat 'Het betere werk' ook van toepassing wordt voor mensen met een beperking, zeker ook die met een medische urenbeperking.

We vertrouwen erop dat u deze drie punten agendeert in de gesprekken die u voert bij de totstandkoming van een komend regeerakkoord. Zodat een inclusieve arbeidsmarkt daadwerkelijk dichterbij komt.

Met vriendelijke groet,

mede namens FNV Uitkeringsgerechtigden, VCP, LCR, Stichting studeren en werken op maat, Wij Staan Op!, Vereniging Inclusie Nederland, Coalitie voor Inclusie,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'I. Soffer', written over a light gray rectangular background.

Illya Soffer
directeur Ieder(in)